

Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille, kiintiöpakolaisille ja / tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville 2027

KH 05.10.2026 § 307

452/04.03.01/2026

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää

1) käyttää otto-oikeuttaan elinvoiman- ja asuinympäristön lautakunnan 23.9.2026 § 89 päätökseen

2) hyväksyä elinvoiman- ja asuinympäristön päätöksen § 89 mukaiset kuntapaikat turvapaikanhakijoille, kiintiöpakolaisille ja kotikunnan saaneille tilapäisen suojelun henkilöille

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Käsittely

Elinvoimajohtaja selosti asiaan liittyviä talousvaikutuksia kokouksen alussa § 301.

Johannes Routila teki seuraavan vastaesityksen: "Ottaen huomioon maahanmuuton ja turvapaikanhakijoiden myönteinen merkitys Keuruun kaupungille, alueellisesti vähenevä kuntapaikkojen määrä ja kiintiöpakolaisten erityisen haavoittuva asema esitän, että kaupunginhallitus päättää tehdä seuraavansisältöisen päätöksen: "Kaupunginhallitus päättää, että 1) myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille varataan 20 kuntapaikkaa vuonna 2027. 2) kiintiöpakolaisille varataan 2 kuntapaikkaa vuonna 2027. 3) myönteisen kotikuntapäätöksen saaneille tilapäistä suojelua saaville varataan 10 paikkaa vuonna 2027."

Taija Santamäki kannatti Routilan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kaupunginjohtajan päätösesitykseen vastaesitys, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysjärjestyksen: JAA on kaupunginjohtajan esitys ja EI on Routilan vastaesitys.

Äänestyksessä annettiin 9 ääntä, jotka jakautuivat seuraavasti: JAA 5 ääntä ja EI 4 ääntä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan päätösesityksen tuleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Perustelu

Kotouttamislain mukaan kunta voi tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa sopimuksen 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023).

Elinvoima- ja asuinympäristönlautakunta on käsitellyt asiaa 23.9.2026 § 89. Elinvoimajohtaja on ilmoittanut 28.9.2026 kaupunginjohtajalle, että Elinvoima- ja asuinympäristönlautakunnan pykälä 89 oli tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen käsittelyyn, mutta päätösesityksestä ja päätöksestä on jäänyt pois sana "esittää edelleen". Elinvoimajohtaja on pyytänyt kaupunginjohtajalta, että kaupunginhallitus käyttää otto-oikeutta asiassa.

Toimivalta

Keuruun kaupungin hallintosäännön § 30 mukaan elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta vastaa omalla vastuualueellaan työllisyys- ja kotouttamispalveluiden kaupungin vastuulle kuuluvista tehtävistä. Päätösvaltaa ei ole kirjattu hallintosäännössä lautakunnalle.

Keuruun kaupungin hallintosääntö § 26 Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta:

Lisäksi kaupunginhallitus ratkaisee asiat, joita ei ole lainsäädännöllä, säännöillä tai valtuuston päätöksillä säädetty tai valtuuston päätöksillä määrätty muun toimielimen ratkaistavaksi.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen,
paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Elinvoimajohtaja

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

EL 23.09.2026 § 89

Päätösesitys

Elinvoiman ja asuinympäristön lautakunta päättää, että

1. Myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille varataan 5 paikkaa vuonna 2027. Varaus tehdään pääasiassa perheille
2. Kiintiöpakolaisille ei varata kuntapaikkoja
3. Myönteisen kotikuntapäätöksen saaneille tilapäistä suojelua saaville varataan 5 paikkaa vuonna 2027.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Perustelu

Keski-Suomen alueen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2027. Kuntien ja elinvoimakeskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Kunta saa korvauksia kotoutumislain henkilöpiiriin kuuluvista henkilöistä riippumatta heidän kuntaansa muuttamisen tavasta. Valtaosa asiakkaista vastaanottokeskuksessa siirtyy kuntaan itsenäisesti, ilman varsinaista kuntapaikalle ohjaamista. Kuntapaikkaa haetaan haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat apua mm. asunnon löytämiseen. Arvion kuntapaikan hakemisen tarpeesta tekee asiakkaan vastaanottokeskus.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 298 paikkaa, joihin Elinvoimakeskus on tähän mennessä sijoittanut 75 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen elinvoimakeskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja.

Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittävillä henkilöstöresursseilla kotoutumisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Vuoden 2027 alusta luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirtyy osaksi työvoimakoulutusta ja osaksi kotoutumiskoulutusta, jota työvoimaviranomainen järjestää. Tämä tulee huomioida työvoimaviranomaisen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Elinvoimakeskuksen kanssa sopimuksen tehneelle kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä. Tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta. Luonnos valtioneuvoston asetuksesta laskennallisista korvauksista on tällä hetkellä lausuntopalvelussa avoinna 30.9.2026 asti. Asetusluonnoksessa on huomioitukotoutumiskoulutuksen rahoituksen siirtäminen yhteen kanavaan, kuntien peruspalveluiden valtionosuuksiin.

Lausuntopyynnön asetuseronnoksessa laskennallisen korvauksen summat ovat 1.1.2027 alkaen seuraavat kunnille:

- alle 7-vuotiaasta henkilöstä 3 007 euroa vuodessa
- 7–17-vuotiaasta 2 252 euroa vuodessa
- 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä 2 167 euroa vuodessa
- Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan laskennallista korvausta 649 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta

Laskennallista korvausta maksetaan 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna (kuntiin 2026 erilliskorvausta ohjaamisen pakolaisia vastaanottaville toimintaohjelman kunnille kautta).

Lisätiedoksi myös, että valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtionosuuksia määritettäessä. Kotoutumistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSA rahoitusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotoutumisen edistämässä voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta. Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuneen kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma.

Keuruun työllisyyspalvelut pohjustaa Keuruun kuntapaikkatilannetta seuraavasti:

Lausunnolla oleva ”Luonnos valtioneuvoston asetuksesta laskennallisista korvauksista” on lausuttavana 30.9.2026 asti, joten tarkkaa tietoa korvausten maksamisesta vuodelle 2027 ei ole käytettävissä. Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästötavoitteena valtiolla on 46 800 000 €. Säästö toteutetaan valtion päällekkäisistä kotoutumiskoulutuksen rahoituksesta, osa norminpurkuna vähentämällä kunnan tehtäviä sekä alentamalla kunnille maksettavan laskennallisen korvauksen tasoa ja tekemällä muutoksia kotoutumislain mukaisten kustannusten korvauksiin.

Tällä hetkellä Keuruun kaupunki saa kotikuntakorvauksia 77 kotoutujasta, joista 43 kotoutumisaika päättyy tämän vuoden loppuun mennessä. Vuonna 2027 päättyy 30 kotoutujan kotoutumisaika.

Työllisyyspalvelut on järjestänyt Työvoimapalvelu-uudistuksen jälkeen palvelutuotantona neljä kotoutumiskoulutusta

työllisyysalueelle. Koulutukseen on näin voitu ohjata myös ei työnhakija-asiakkaita ja yhteistyötä on tehty mm. yläkoulun ja lukion kanssa. Tällä hetkellä käynnissä oleva kotoutumiskoulutus päättyy joulukuussa ja järjestelmässä ei ole kotoutujia riittävästi opetusryhmää varten, joten kotoutumiskoulutuksen järjestäminen jää tauolle. Yksittäisille kotoutujille hankitaan tarvittaessa etäkoulutusta.

Työllisyyspalvelujen järjestämään lähikoulutukseen on osallistunut 51 asiakasta joista 24 on suorittanut koulutuksen loppuun. Poissaolojen vuoksi opinnot on keskeytetty 14 kohdalla. Muutama kotoutuja ei aloittanut koulutusta ollenkaan ja muutama on työllistynyt koulutuksen aikana.

Kotoutujien työllisyystilanne Keuruulla on tällä hetkellä huolestuttavan heikko, kuten yleinenkin työllisyystilanne. Edes kielellisten valmiuksien kehittäminen ja yrityksille tarjottu perehdyttämisen tuki eivät ole auttaneet heitä työllistymään. Aikajänteellä 2022–2026 vieraskielisten 3 kuukauden virtaama työttömyyteen on 38,1 %. Kuuden kuukauden kohdalla virtaama työttömyyteen on 20,8 % ja kotoutujia, joiden työttömyys on alkanut 12 kk sitten on 30 hlö. Hallitus on esittämässä tilapäisen suojelun asiakkaiden toimeentulotuen maksamisen muuttamista yleistueksi 1.4.2027.

Toimivalta

Kotouttamislain mukaan kunta voi tehdä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa sopimuksen 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen henkilöiden kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä (Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023).

Keuruun kaupungin hallintosäännön § 30 mukaan elinvoiman ja asuin ympäristön lautakunta vastaa omalla vastuualueellaan työllisyys- ja kotouttamispalveluiden kaupungin vastuulle kuuluvista tehtävistä. Päätösvaltaa ei ole kirjattu hallintosäännössä lautakunnalle.

Keuruun kaupungin hallintosääntö § 26 Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta:

Lisäksi kaupunginhallitus ratkaisee asiat, joita ei ole lainsäädännöllä, säännöillä tai valtuuston päätöksillä säädetty tai valtuuston päätöksillä määrätty muun toimielimen ratkaistavaksi.

Valmistelija

Työllisyyskoordinaattori Erja Ikkala

Esittelijä

Elinvoimajohtaja Collin Tuomas

Tiedoksi

Muutoksenhaku

